

Provinciale Staten van Fryslân
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Leeuwarden, 20 april 2021

Verzonden, **20 APR. 2021**

Ons kenmerk : 01867058
Afd./Opgave : Mobiliteit
Behandeld door :
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 2

Onderwerp : Memo Mobiliteitsbureau over gevolgen COVID-19 en evaluatie Jobinder

Geachte Statenleden,

Het bestuur van het Mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân heeft bijgaande memo aan ons voorgelegd met het verzoek deze met u te delen. De memo gaat over twee onderwerpen: de gevolgen van COVID-19 en de evaluatie van Jobinder.

Gevolgen COVID-19

Als gevolg van COVID-19 is de vraag naar vervoer met Jobinder sterk omlaag gegaan. Hierdoor zijn de vervoerders die voor Jobinder rijden veel omzet kwijtgeraakt. Het bestuur van het Mobiliteitsbureau heeft vanaf het begin van de eerste lockdown, op 15 maart 2020, een voorschot van 80% van de gederfde omzet aan de vervoerders verstrekt om de continuïteit van het vervoersysteem te borgen. Deze regeling is beëindigd per 1 september 2020, omdat het vervoer toen weer op gang kwam. Omdat de tweede lockdown die in december 2020 inging langer duurt dan verwacht, heeft het bestuur besloten de bevoorschotting met ingang van 1 januari 2021 te hervatten.

De bevoorschotting wordt in ieder geval t/m 31 maart 2021 gecontinueerd. Voor de provincie gaat het hierbij uitsluitend om de gederfde omzet bij de Opstapper en daarmee is over heel 2020 volgens een voorlopige specificatie een bedrag van € 27.179,- gemoeid. Zoals gemeld in onze brief van 30 maart jongstleden met kenmerk 01855459, is het waarschijnlijk dat de rekening hiervan bij de provincie terecht komt als het Rijk deze kosten niet betaalt.

Inmiddels is bekend geworden dat het bestuur van het Mobiliteitsbureau heeft besloten om de bevoorschotting voort te zetten tot 1 juli 2021. Daarbij is het bevoorschottingspercentage verlaagd naar 70%, omdat de Europese Commissie op 9 februari 2021 dit percentage als

geoorloofde steun heeft aangemerkt over de periode van 1 juli t/m 13 oktober 2020. Recentere informatie van de Europese Commissie is nog niet beschikbaar. Als de Europese Commissie de staatssteun over de periode vanaf 14 oktober 2020 als niet geoorloofd beschouwt, moet deze worden terugbetaald door de vervoerbedrijven. Mogelijk is een betalingsregeling voor deze bedrijven dan een optie.

Evaluatie Jobinder

Verder wordt in de memo aangekondigd dat er een evaluatie van Jobinder komt. Dit is een breed opgezette evaluatie waarin alle aspecten van Jobinder onder de loep zullen worden genomen. De hoofdvragen die bij de evaluatie aan de orde komen zijn:

- Zijn de doelstellingen die zijn geformuleerd bij de totstandkoming van Jobinder gerealiseerd?
- Welke verdere opbrengsten heeft Jobinder de aangesloten partijen en de inwoners van Noordoost-Fryslân gebracht?
- Hoe ziet de toekomst van Jobinder eruit?

Met de evaluatie door een onafhankelijk adviesbureau wordt gevolg gegeven aan het verzoek van ons college om op termijn een nieuwe, onafhankelijke evaluatie te doen waarbij ook wordt ingegaan op het behalen van de doelstellingen in relatie tot het openbaar vervoer. Wij verwijzen hiervoor naar onze bijgevoegde brief van 5 november 2019, aan u verzonden op 7 november 2019, met kenmerk 01707170 bij de aanbidding van het rapport van de eerdere, door het Mobiliteitsbureau zelf uitgevoerde evaluatie.

De uitkomsten van de evaluatie kunnen doorwerken in het Regionaal Mobiliteitsplan, de overbruggingsconcessie en de opvolgende langlopende concessie. Deze uitkomsten bepalen of het concept van Jobinder met een onafhankelijke Mobiliteitscentrale die efficiënt ritten inplant bij vervoerders wordt voortgezet. Ook kunnen de uitkomsten van invloed zijn op de samenwerking tussen provincie en gemeenten en op het bundelen van openbaar vervoer en doelgroepenvervoer. Ten slotte is de uitkomst van belang voor het antwoord op de vraag of een verdere uitrol van de Mobiliteitscentrale aan de orde is.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben ingelicht.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter

R.E. Bouijis - Riemersma, MBA MCM, secretaris

Aan: Provinciale Staten provincie Fryslân
Van: Bestuur Mobiliteitsbureau Noordoost-Fryslân
Datum: 2 februari 2021
Onderwerp: Memo stand van zaken gevolgen Covid-19 en evaluatie Jobinder

Inleiding

Graag stelt het bestuur van het Mobiliteitsbureau Noordoost-Fryslân (Jobinder) u op de hoogte van een tweetal belangrijke ontwikkelingen, te weten de stand van zaken met betrekking tot de gevolgen van het Covid-19 virus en de aangekondigde evaluatie van het functioneren van Jobinder.

Jobinder en het Covid-19 virus

Vanaf medio maart 2020 is de wereld in de ban van het Covid-19 virus. Bijna alle sectoren in onze maatschappij zijn stevig getroffen. Dit geldt ook voor dat deel van de sector 'vervoer' waarvoor Jobinder verantwoordelijk is.

Zoals bekend heeft ons bestuur direct bij het begin van de eerste Lockdown op 15 maart 2020 een regeling getroffen waarin de vervoerders maximaal 80 % van de vanwege de maatregelen gederfde omzet kregen voorgeschoten. Deze voorschot regeling is beëindigd per 1 september 2020.

In zijn vergadering van 21 januari 2021 heeft het bestuur besloten het verstrekken van voorschotten weer op te pakken. Dit om de gevolgen op te vangen van de tweede Lockdown die langer duurt dan in december 2020 was voorzien.

Deze maatregel geldt voor zo lang als nodig is, maar indien de noodzaak doorloopt na 31 maart zal het bestuur in zijn vergadering van april a.s. opnieuw besluiten over de dan te nemen stappen.

Het bestuur vertrouwt er op dat met deze steunmaatregelen het taxivervoer gewaarborgd kan blijven en het vervoerssysteem dat in de afgelopen 3 jaar is opgebouwd kan worden behouden.

Jobinder volgt de ontwikkelingen met betrekking tot het Covid-19 virus uiteraard op de voet en zal u zodra daar aanleiding toe is op de hoogte stellen van consequenties voor de aangesloten partijen.

Evaluatie

Nu Jobinder 3 jaar actief is, sinds de daadwerkelijke start in januari 2018, lijkt het moment aangebroken te kijken wat er bereikt is. Er zijn tot nu toe wel enkele kleinere, vooral interne, evaluaties uitgevoerd. Maar zoals in het verleden ook is toegezegd zou er op enig moment een grote, extern uit te voeren, evaluatie worden opgezet.

Het feit dat de contracten met de vervoerders en de centrale lopen tot eind 2022 heeft het bestuur ertoe gebracht een dergelijke evaluatie nu uit te laten voeren.

Weliswaar kunnen deze contracten nog met minstens 2 jaar verlengd worden, maar indien er opnieuw zou moeten worden aanbesteed, dan dient dit traject medio 2021 te worden gestart.

Om dit goed te kunnen inschatten heeft het bestuur in zijn vergadering van 21 januari 2021 besloten een evaluatie uit te laten voeren door het bureau Significant.

Een zoals gezegd breed opgezette evaluatie, waarin alle aspecten van Jobinder onder de loep zullen worden genomen.

In de evaluatie zal dus gekeken worden naar:

- Zijn de doelstellingen die zijn geformuleerd bij de totstandkoming van Jobinder gerealiseerd
 - Is de leefbaarheid in Noordoost-Fryslân op peil gebleven, verbeterd of verslechterd
 - Is de mobiliteit van de inwoners van de regio op peil gebleven, verbeterd of verslechterd
 - Is het door de gemeenten in Noordoost-Fryslân georganiseerde leerling- en WMO-vervoer efficiënter georganiseerd en is het gelukt de kosten te beperken door deze gezamenlijke aanpak
- Welke verdere opbrengsten heeft Jobinder de aangesloten partijen en de inwoners van Noordoost-Friesland gebracht
- Hoe ziet de toekomst van Jobinder er uit
 - Moet Jobinder uitgebreid worden met nieuwe vervoersvormen
 - Moet Jobinder in een groter deel van Fryslân actief worden
 - Moet Jobinder in afgeslankte vorm verder
 - Moet Jobinder worden ontbonden
 - Wat zijn de consequenties voor de deelnemers (gemeenten en provincie) bij veranderingen in de opzet van Jobinder

Deze vragen zullen worden voorgelegd aan alle bij Jobinder betrokken partijen. Naast de provincie en gemeenten gaat het daarbij om de mobiliteitscentrale in Dokkum en de gecontracteerde vervoerders.

Het eindrapport wordt eind mei opgeleverd. Dit zal uiteraard met uw worden gedeeld.

Provinciale Staten Fryslân
Postbus 20120
8900 HM LEEUWARDEN

Leeuwarden, 5 november 2019
Verzonden, **- 7 NOV. 2019**

Ons kenmerk : 01707170
Afd./Opgave : Mobiliteit
Behandeld door :
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : Bijlage 1: Concept evaluatierapport Mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân
Bijlage 2: Actieplan doorontwikkeling Jobinder

Onderwerp : Evaluatierapport Mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân

Geachte Statenleden,

In uw vergadering van 19 juni jl. is toegezegd dat het evaluatierapport van het Mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân in november beschikbaar wordt gesteld aan PS, zodat u dit kunt betrekken bij de behandeling van de Nota van Uitgangspunten voor de aanbesteding van de busconcessie 2022 – 2032. De Nota van Uitgangspunten staat geagendeerd voor uw vergadering van 27 november a.s. Langs deze weg geven we invulling aan deze toezegging.

Op 18 september jl. bent u op uw initiatief geïnformeerd over de stand van zaken bij het Mobiliteitsbureau door dhr. A. Bouwman, voorzitter bestuur Mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân, tijdens een informerende sessie. Op 18 november is er een raden- en Statenbijeenkomst in het gemeentehuis te Kollum (raadszaal) over het bijgevoegde concept evaluatierapport waarbij u in de gelegenheid wordt gesteld om vragen te stellen. In de gemeenschappelijke regeling is namelijk opgenomen dat de colleges, de raden en Provinciale Staten van de deelnemers worden meegenomen bij de evaluatie alvorens deze wordt afgerond. Pas na deze bijeenkomst zal het definitieve rapport beschikbaar komen. Dit is te laat om nog te betrekken bij de behandeling van de Nota van Uitgangspunten. Langs deze weg informeren wij u daarom over het concept evaluatierapport zodat deze informatie tijdig kan worden betrokken bij de behandeling van de Nota van Uitgangspunten.

Inleiding

De provincie is samen met een aantal gemeenten sinds 2014 deelgenoot in een gemeenschappelijke regeling 'Bedrijfsvoerings- organisatie Mobiliteitsbureau Noordoost Fryslân'. Deze regeling heeft tot doel het gezamenlijk efficiënter organiseren van het doelgroepenvervoer (WMO- en Leerlingenvervoer) en het kleinschalige openbaar vervoer (de Opstapper) in

dit gebied. Voor de Opstapper is de provincie verantwoordelijk binnen de huidige busconcessies. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het WMO- en leerlingenvervoer. In de gemeenschappelijke regeling is afgesproken dat er een evaluatie wordt uitgevoerd. Deze evaluatie is uitgevoerd door het Mobiliteitsbureau.

Doel van de evaluatie en resultaten

Het concept rapport gaat in op het doel van de evaluatie. Deze is gericht op een evaluatie van het vervoerssysteem als zodanig en de organisatie en de samenwerking tussen partners. Uit het concept rapport blijkt dat organisatorisch nog veel te winnen valt zoals een betere implementatie na gunning van het vervoer aan een vervoerder, een meer gestroomlijnde informatiestroom naar het bestuur van de provincie en gemeenten en een adequate bevoorschotting en betaling van en aan het Mobiliteitsbureau. Daarnaast kan een verbeteringslag behaald worden door betere afspraken te maken over de processen, taken en verantwoordelijkheden tussen de betrokken partners.

Bij de evaluatie wordt verder ingegaan op het behalen van een efficiëntieslag d.m.v. het bundelen van verschillende vormen van vervoer en een kwaliteitsverbetering van het vervoer in z'n geheel. In het concept rapport is een schema van KPI's (Key Performance Indicators = prestatie indicatoren) bijgevoegd. Hieruit valt niet af te leiden in hoeverre er sprake is van een verbetering en/of efficiëntere invulling van het gecombineerde vervoer ten opzichte van de situatie voorafgaand aan het in werking treden van het Mobiliteitsbureau. Wel valt er in het concept rapport e.e.a. te lezen over de gemiddelde bezetting van het vervoer:

- In 2018 was de gemiddelde bezetting van een Opstapperrit in NZWFryslan en Zowad 1,22 (14.824 passagiers/12.176 ritten)
- In Jobindergebied ging het in 2018 om een gemiddelde bezetting van de Opstapperritten van 1,28 (8840 passagiers/ 6908 ritten)

Dit betekent dat er nog geen duidelijke conclusies over het succes van bundeling getrokken kunnen worden.

Verder wordt in het concept rapport gerefereerd aan het 'Actieplan doorontwikkeling Jobinder'. In bijlage 2 bij deze brief sturen wij u dit actieplan ter informatie toe. Het plan bevat ontwikkelsporen met acties en besteedt ook aandacht aan de organisatorische inbedding van het plan door de partners. De wens is om met dit actieplan een bijdrage te leveren aan de gewenste kanteling in het sociale domein én om verder door te ontwikkelen richting verdere efficiëntie en de ingroei van andere vervoersstromen. Hierbij gaat het om doelgroepen die in beginsel zelf vervoer moet regelen of aangewezen zijn op openbaar vervoer en pas in laatste instantie op doelgroepenvervoer.

Vervolg

De evaluatie en het actieplan laten zien dat er hard gewerkt wordt aan de (verdere) ontwikkeling van het Mobiliteitsbureau en het vervoerssysteem (Jobinder). Bij het vervoerssysteem Jobinder wordt de komende periode ingezet op ontwikkelingen zoals het stimuleren van het gebruik van het OV en andere vervoersoplossingen, de instroom van nieuwe vervoersvormen, de aanpassing van spelregels van huidige vervoersvormen en het aanpassen van spelregels van huidige vervoersvormen. Deze ontwikkelingen willen wij graag een kans geven ook ten tijde van de nieuwe busconcessie.

Echter, door het gebrek aan een totaalbeeld over de behaalde effecten van het Mobiliteitsbureau en het realiseren van de bijbehorende doelstellingen, ontbreekt op dit moment

vooralnog een wenkend perspectief voor de het volledig verder doorvoeren van dit model binnen het gehele Friese openbaar vervoer.

Wij zien daarom op dit moment nog af van een verplichte verdere ontwikkeling van een Mobiliteitsbureau voor het gehele Friese openbaar vervoer. We volgen de ontwikkelingen bij het Mobiliteitsbureau de komende tijd nauwgezet en dringen bij het Mobiliteitsbureau op aan om op termijn een nieuwe (onafhankelijke) evaluatie uit te voeren waarbij ook ingegaan wordt het behalen van de doelstellingen in relatie tot het openbaar vervoer. Op basis hiervan kunnen eventuele verdere vervolgstappen bepaald worden.

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter

R.E. Bouius - Riemersma, MBA MCM, secretaris

voor deze drs. A.L. Piet, loco-secretaris